

Тренінгове заняття як активний, інтерактивний метод навчання й виховання школярів.

В інформаційному суспільстві педагог стрімко втрачає монополію на володіння знаннями, та й сама інформація миттєво стає доступною кожному, хто має доступ до мережі Інтернет. Натомість усе більшого значення набувають так звані «м'які навички», до яких належать: здатність мислити критично та креативно, аналізувати проблеми і генерувати рішення, ефективно спілкуватися і налагоджувати стосунки, попереджувати та конструктивно розв'язувати конфлікти, володіти собою і керувати стресами. Однак ці навички складно розвинути у рамках традиційного уроку, тому останнім часом активні й інтерактивні методи навчання, що їх часто об'єднують спільною назвою «тренінг», набувають все більшої популярності.

Тренінгові і традиційні форми навчання мають істотні відмінності. Традиційне навчання здебільшого орієнтоване на правильну відповідь, а тренінг - насамперед, на запитання та пошук. На відміну від традиційних, тренінгові форми навчання повністю охоплюють весь потенціал людини: рівень та обсяг її компетентності (соціальної, емоційної та інтелектуальної), самостійність, спроможність до ухвалення рішень, взаємодії тощо. Звичайно, традиційна форма передачі знань не є сама собою чимось негативним, проте у світі стрімких змін і безперервного застарівання знань вона має звужені рамки застосування.

На тренінговому занятті перевага віддається діяльності не вчителя, а учнів, особистий досвід яких є основою для навчання. Не варто читати лекцій, доцільніше, якщо учні поділяться тим, що знають на цей момент, і самі відшукають та/або засвоять інформацію, якої не вистачає.

На тренінгу вчитель відіграє важливу роль [фасилітатора](#) (від англ. facilitate — допомагати, полегшувати, сприяти). Він скеровує діяльність та взаємодію учасників на вивчення теми та досягнення мети тренінгу.

Учні мають чітко розуміти, чим зумовлений вибір теми заняття. Поясніть це так, щоб актуальність і важливість теми не викликали жодного сумніву. Учні також мають чітко розуміти кінцеву мету та способи її досягнення. Поясніть дітям, яких конкретних результатів ви очікуєте, та розкажіть, які завдання і вправи ви будете для цього виконувати.

Структура тренінгового заняття

Кожен тренінг складається із трьох частин: вступної, основної та заключної (див. схему).

Тренінгове заняття

"Творчі здібності та шляхи їх розвитку"

Мета тренінгу: забезпечення продуктивного, психічного й особистісного розвитку обдарованої дитини, необхідного для творчої самореалізації; формування комунікативних, організаторських вмінь і лідерських рис

Обладнання: ватмани, стікери, фломастери, папір.

Хід заняття

Вправа 1. Знайомство. "Я такий, як я хочу." (5 хв.)

Мета: розвиток комунікативних навичок , усвідомлення своїх позитивних та негативних якостей.

Хід вправи

Учасники по черзі називають своє ім'я. Проговорюють вислів: "Я такий, як я хочу..." та завершують речення, вказуючи свої особистісні якості.

Вправа 2. Правила роботи в групі. (2 хв.)

1. Дотримуватися регламенту.

2. Говорити за темою і від свого імені.
3. Слухати і чути.
4. Бути доброзичливими.
5. Дотримуватися принципу конфіденційності.
6. Бути активними.
7. Не критикувати: кожен має право на власну думку.
8. Говорити по черзі.

Вправа 3. "Скринька очікувань" (5 хв.)

Хід вправи

Кожний учасник записує свої очікування на стікерах та вкладає в "Скриньку очікувань". (за бажанням озвучують).

Вправа 4. "Малюємо казку" (15 хв.)

Мета: розвивати вміння творчої уяви, інтуїції, та співпраці.

Хід вправи

Учасників об'єднуємо в дві групи (за кольорами) . Кожна група отримує листок ватману. **Завдання:** по черзі учасникам пропонується намалювати будь – який предмет (яблучко, сонечко, будинок, людину). Малюнки повинні розміщуватися один за одним. Групи обмінюються плакатами. Пропонується придумати невелику казку – історію по малюнкам. К казці не пропускати ні одного малюнку.

Представники від групи озвучують складені казки.

Рефлексія: Що ви відчували під час виконання вправи?

Що ви взяли для себе з цієї вправи?

Вправа 5. "Синтез думок" та "Дерево рішень" (20 хв.)

Мета: навчити систематизувати свої творчі ідеї, формувати вміння знаходити відповідні рішення

Хід вправи

Учасники об'єднуються в чотири групи.

Завдання 1. Записати три фактори і передати лист іншій команді:

які допомагають у процесі творчості;

які перешкоджають у процесі творчості

Завдання 2. Вибрати три найважливіші фактори, які сприяють процесу творчості і гальмують його.

Завдання 3. Кожний учасник групи на стікерах прописує методи вирішення гальмівних факторів та прикріплюють на "Дереві рішень".

Рефлексія: Що ви взяли для себе під час проведення вправи?

Вправа 6. Розминка. "Слон. Мисливець. Жирафа" (5хв.)

Мета: активізувати учасників групи, створити приємну атмосферу.

Хід вправи

Учасники стоять в колі. Ведучий вказує на одного із учасників, який повинен разом із своїми сусідами справа і зліва показати названу тварину. Якщо хтось із трійки помиляється, то стає на місце ведучого.

Рефлексія: Що ви відчували під час проведення вправи?

Вправа 7 "Моя уява" (5 хв.)

Мета: активізувати учасників групи, змінити вид діяльності, сприяти творчій уяві учасників.

Хід вправи

Закрийте очі та уявіть собі:

- що ви взяли в руки шматочок льоду;
- ви літаєте між хмарами;
- ви тримаєте в руках і вдихаєте аромат букету;
- ви гладите пухнасте кошеня;
- ви їсте смачне яблуко;

Рефлексія: опишіть ваші відчуття.

Вправа 8 "Тільки від мене залежить" (5 хв.)

Учасники по колу продовжують речення.

Підсумок тренінгу: (10 хв.)

Отже наш тренінг завершився і ми хочемо почути чи справдилися ваші очікування. Напишіть на стікерах що ви **побачили, відчули, змінили** та вкиньте відповідь в скриньку.